

7 Sociale Woningen 'DE TESCH' in Hasselt

Ten zuiden van Hasselt, tussen het stadscentrum en de ringweg, werden door de Sociale Huisvestingsmaatschappij 'Kleine Landeigendom Tongeren' en 'A20 • architecten' 7 sociale koopwoningen gerealiseerd. De woninggroep maakt deel uit van de verkaveling 'De Tesch', bedacht in de jaren '80 en momenteel bijna volledig volgroeid...

De verkaveling 'De Tesch' is een nogal labyrintisch stedenbouwkundig geheel, hoofdzakelijk bestemd voor particuliere ééngezinwoningen. Ook plaatsgebonden handelsvestigingen en vrije beroepen zijn op een beperkte schaal aanwezig.

De verkaveling, waarvan bijna alle percelen op de vrije markt te koop werden aangeboden, is werkelijk een staalkaart van allerhande architectuurstijlen gaande van 'zuiders rustiek' tot 'voorzichtig hedendaags'. Hierdoor geeft het geheel een nogal verwarrende indruk.

Publiek en privé

Binnen dit gegeven zijn de 7 sociale woningen, bedacht door A20 • architecten en gerealiseerd door de Sociale Huisvestingsmaatschappij 'Kleine Landeigendom Tongeren', een buitenbeentje. Enerzijds omdat het de enige gebouwengroep is die architecturaal een eenheid vormt, anderzijds omdat de 7 woningen het traditionele profiel zoals van toepassing in de verkaveling – zadeldak, kroonlijst op 6 m, achterruitbouwstrook van 5 m, ... – enigszins weten te doorbreken.

De sociale woningen zijn gelegen aan een open plek in de verkaveling, waarrond zich een cluster van gesloten, halfopen en open bebouwingen bevindt. Door haar inplanting en hoge voorgevel vormt het nieuwe gebouw de derde 'wand' van de open plek. De open plek wordt hierdoor opgewaardeerd tot een voorstedelijk pleintje.

Door de krachtige, haast monumentale vormgeving weet het gebouw zijn eigen functionaliteit te overstijgen en de openbare ruimte een herkenbare identiteit te geven.

Haar voorgevel krijgt zo een dubbele betekenis: ze is tegelijkertijd omhulsel van een gebouw, maar ook begrenzing van de publieke ruimte.

Dit omkeringsmechanisme wordt nog versterkt doordat de 7 woningen op een soort sokkel zijn geplaatst die via een trappenpartij verbonden is met het pleintje. De trappenpartij beslaat de volledige lengte van de voorgevel en biedt de mogelijkheid tot schuilen, spelen, ontmoeten, ... Ze benadrukt de 'betrokkenheid' van het gebouw met het plein maar creëert eveneens een intermediaire ruimte tussen publiek en privé. De trap is een soort 'tussenruimte' die paradoxaal genoeg tegelijkertijd verbindt én scheidt.

7 woningen

Het kunstmatig verheffen van de gelijkvloerse verdieping boven het maaiveld met zo'n 80 cm geeft aan de woningen een voorname naam die ongewoon is binnen de sector van de volkshuisvesting. Deze ingreep is ingegeven door de uitzonderlijk vochtige ondergrond waarop de woningen zijn gefundeerd, maar laat tevens toe om halfondergrondse tuinbergingen onder de woningen te voorzien. Hiermee wil de architect beletten dat er op den duur in de ondiepe tuintjes allerlei bouwsels zouden opduiken. De tuintjes zijn van een aanliggende verbindingsweg gescheiden door een lange tuinmuur met carport.

Het gebouw – een eenvoudige balkvorm met lessenaarsdak – herbergt een aansluiting van 7 identieke wooneenheden. De wooneenheden worden niet afzonderlijk gearticuleerd, maar gaan op in het geheel. Deze eigenschap maakt het gebouw atypisch binnen de Belgische context van volkshuisvesting waar gewoonlijk de tendens overheerst om elke entiteit als dusdanig te benadrukken.

Elke wooneenheid heeft een breedte van 7 m en een diepte van 7,80 m. De gelijkvloerse verdieping van elke woning – waar geleefd en gekookt wordt – is in principe één open ruimte die voor- en achteraan volledig beglaasd is. Door de royale beglazing en door het verheffen van het geheel boven het maaiveld krijgt de 'piano nobile' een weids ruimtelijk karakter. Door gedeeltelijke toepassing van translucente beglazing blijft er voldoende privacy gewaarborgd.

De verdieping telt 3 slaapkamers en een badkamer. De kinderkamers, die zich aan de pleinzijde bevinden, hebben een duplexverdieping onder het hoogste punt van het lessenaarsdak.

Duurzaamheid

Eenvoud in planopbouw en constructie resulteren in een economisch gebouw, maar ook in een gebouw dat doorheen de tijd een flexibel gebruik mogelijk maakt. Men zou – de Vlaams Bouwmeester parafraserend – kunnen spreken van een constructieve duurzaamheid (door weloverdacht gebruik van materialen en technieken), maar ook van een culturele duurzaamheid (het gebouw als 'intelligente ruïne' dat zowel naar gebruik als naar betekenis een grote blijvende waarde kent).

DIRK FREDRICKX